

Πληροφορίες: Πολυδωρόπουλος Δημήτρης
(Ιατρός εργασίας ΤΕΙ Δυτ. Ελλάδας)
e-mail: dim.polydor@gmail.com
τηλ. Επικοινωνίας: 6930743380

Θέμα:

1)Αντιγριπικός Εμβολιασμός περιόδου 2017-2018

2) Επιδημική Έξαρση Ιλαράς -Εμβολιασμός

ΕΝΗΜΕΡΩΤΙΚΟ ΣΗΜΕΙΩΜΑ

1) Αντιγριπικός Εμβολιασμός περιόδου 2017-2018

Η διαχρονική παρακολούθηση του νοσήματος στην Ελλάδα δείχνει ότι η δραστηριότητα της εποχικής γρίπης συνήθως αρχίζει να αυξάνεται κατά τον Ιανουάριο, ενώ κορυφώνεται κατά τους μήνες Φεβρουάριο– Μάρτιο. Κάθε επιδημική έξαρση της γρίπης εισβάλλει ταχύτατα, με αποτέλεσμα να είναι δύσκολη η πρόβλεψη του χρόνου αλλά και του τόπου εκδήλωσής της, ενώ συχνά προκαλεί την αποδιοργάνωση της επαγγελματικής και της κοινωνικής ζωής, την υπέρμετρη αύξηση της κατανάλωσης φαρμάκων και όχι σπάνια, την αύξηση της θνησιμότητας. Οι τοπικοί εποχικοί παράγοντες που ευνοούν τον ταχύτατο τρόπο μετάδοσης του ιού της γρίπης μέσω σταγονιδίων καθιστούν αναποτελεσματική την πρόληψη μόνο με τους κλασσικούς τρόπους (π.χ. αποφυγή συγχρωτισμού σε κλειστούς χώρους, απομόνωση πασχόντων, μέτρα ατομικής υγιεινής κλπ.).

Ο αποτελεσματικότερος τρόπος πρόληψης είναι ο εμβολιασμός με το αντιγριπικό εμβόλιο, το οποίο, όταν χορηγηθεί σωστά και έγκαιρα, καλύπτει σε υψηλό ποσοστό και προφυλάσσει από τη μετάδοση του ιού της γρίπης συμβάλλοντας μεταξύ άλλων στην μείωση απουσιών από την εργασία και κάθε άλλη κοινωνική εκδήλωση.

Το αντιγριπικό εμβόλιο **πρέπει να χορηγείται έγκαιρα** και πριν την έναρξη της συνήθους περιόδου εμφάνισης της έξαρσης των κρουσμάτων γρίπης, δεδομένου ότι απαιτούνται περίπου 2 εβδομάδες για την επίτευξη ανοσολογικής απάντησης.

- Ο αντιγριπικός εμβολιασμός συνιστάται σε όλα τα άτομα ηλικίας μεγαλύτερης των 6 μηνών (εφόσον το επιθυμούν)
- Ο αντιγριπικός εμβολιασμός περιλαμβάνει 1 μόνο δόση του εμβολίου.

Είναι ιδιαιτέρως σημαντικό ο αντιγριπικός εμβολιασμός να εφαρμόζεται σε άτομα (ενήλικες και παιδιά) που ανήκουν στις καλούμενες **ομάδες αυξημένου κινδύνου**.

Οι ομάδες αυξημένου κινδύνου είναι οι εξής:

1. Εργαζόμενοι σε χώρους παροχής υπηρεσιών υγείας (ιατρονοσηλευτικό προσωπικό και λοιποί εργαζόμενοι).

2. Άτομα ηλικίας 60 ετών και άνω

3. Παιδιά και ενήλικες που παρουσιάζουν έναν ή περισσότερους από τους παρακάτω επιβαρυντικούς παράγοντες ή χρόνια νοσήματα:

- Άσθμα ή άλλες χρόνιες πνευμονοπάθειες
- Καρδιακή νόσο με σοβαρές αιμοδυναμικές διαταραχές
- Ανοσοκαταστολή (κληρονομική ή επίκτητη εξαιτίας νοσήματος ή θεραπείας).
- Δρεπανοκυτταρική νόσο (και άλλες αιμοσφαιρινοπάθειες)
- Σακχαρώδη διαβήτη ή άλλο χρόνιο μεταβολικό νόσημα
- Χρόνια νεφροπάθεια
- Νευρομυϊκά νοσήματα
- Έγκυες γυναίκες ανεξαρτήτου ηλικίας κύησης.
- Λεχιάδες
- Θηλάζουσες
- Άτομα με Δείκτη Μάζας Σώματος(BMI) μεγαλύτερης των 40 kg/m²
- Παιδιά που παίρνουν ασπιρίνη μακροχρόνια (π.χ. για νόσο Kawasaki, P.A και άλλα).
- Άτομα που βρίσκονται σε στενή επαφή με παιδιά μικρότερα των 6 μηνών ή φροντίζουν άτομα με υποκείμενο νόσημα, τα οποία διατρέχουν αυξημένο κίνδυνο επιπλοκών από τη γρίπη.
- Οι κλειστοί πληθυσμοί (προσωπικό και εσωτερικοί σπουδαστές γυμνασίων- λυκείων, στρατιωτικών και αστυνομικών σχολών, ειδικών σχολείων ή σχολών, τρόφιμοι και προσωπικό ιδρυμάτων κ.ά.). Στρατεύσιμοι στα κέντρα κατάταξης και ειδικά όσοι κατατάσσονται κατά τους χειμερινούς μήνες (Οκτώβριο –Μάρτιο).
- Επαγγελματίες όπως πτηνοτρόφοι, χοιροτρόφοι, κτηνίατροι, εκτροφείς, σφαγείς και γενικά άτομα που έρχονται σε συστηματική επαφή με πουλερικά.

2) Επιδημική Έξαρση Ιλαράς –Εμβολιασμός

Η ιλαρά είναι ιογενής λοίμωξη υψηλής μεταδοτικότητας που οφείλεται στον ιό της ιλαράς.

Κλινικές εκδηλώσεις

Διακρίνονται 3 στάδια της νόσου: **το πρόδρομο (καταρροϊκό), το εξανθηματικό και το στάδιο της αποδρομής.**

Το **πρόδρομο (καταρροϊκό) στάδιο**, διαρκεί 2-4 ημέρες, χαρακτηρίζεται από **πυρετό, έντονα καταρροϊκά συμπτώματα** (δακρύρροια, ρινόρροια, πταρμό), **βήχα, επιπεφυκίτιδα και φωτοφοβία.**

1-2 ημέρες πριν ή μετά την εμφάνιση του εξανθήματος εμφανίζονται οι κηλίδες του Koplik που είναι παθογνωμονικές της νόσου και είναι μικρά λευκωπά στίγματα που περιβάλλονται

από ερυθρά άλω και εντοπίζονται στο βλεννογόνο της παρειάς αντίστοιχα προς τους κάτω γομφίους.

Το **εξανθηματικό στάδιο** διαρκεί 5-6 ημέρες και χαρακτηρίζεται από **έκθυση κηλιδοβλατιδώδους εξανθήματος** το οποίο στην αρχή είναι αραιό, ροδαλό και τα στοιχεία αφορίζονται σαφώς μεταξύ τους ενώ στη συνέχεια γίνονται ερυθρά και συρρέουν αλλά εξακολουθούν να αφορίζονται μεταξύ τους με υγιές δέρμα. Η έκθυση του εξανθήματος γίνεται κατά ώσεις και συνήθως αρχίζει πίσω από τα αυτιά, γρήγορα εξαπλώνεται στο πρόσωπο, τον κορμό και τα άκρα.

Το **στάδιο της αποδρομής (ανάρρωσης)** χαρακτηρίζεται από **πτώση του πυρετού και εξαφάνιση του εξανθήματος σταδιακά** με τη σειρά έκθυσης δηλαδή σβήνει πρώτα από το πρόσωπο και τελικά από τα άκρα. Σε μερικές περιπτώσεις παρατηρείται λεπτή απολέπιση του δέρματος εκτός από τις παλάμες και τα πέλματα.

Παθογένεια

Ο ιός εισέρχεται στον οργανισμό από το αναπνευστικό σύστημα και εγκαθίσταται στον αναπνευστικό βλεννογόνο και τους επιχώριους λεμφαδένες όπου και πολλαπλασιάζεται. Στη συνέχεια μεταφέρεται με τη λεμφική οδό στο αίμα και με αυτό σε διάφορα όργανα. Ο ιός απενεργοποιείται γρήγορα από τη ζέστη, το φως, το όξινο pH και τη θρυψίνη. Ο χρόνος επιβίωσής του στον αέρα ή σε επιφάνειες αντικειμένων είναι μικρότερος των 2 ωρών.

Υποδόχα

Μόνον ο άνθρωπος.

Τρόπος μετάδοσης

Η μετάδοση της ιλαράς γίνεται κυρίως **αερογενώς από άτομο σε άτομο με σταγονίδια** που αποβάλλουν οι ασθενείς και σπανιότερα με αντικείμενα που μολύνθηκαν πολύ πρόσφατα από ρινικές και φαρυγγικές εκκρίσεις.

Με αφορμή την επιδημική έξαρση ιλαράς σε πολλές Ευρωπαϊκές χώρες, και πρόσφατα στην Ελλάδα, η Εθνική Επιτροπή Εμβολιασμών συστήνει:

• **τον άμεσο εμβολιασμό με το εμβόλιο ιλαράς-ερυθράς-παρωτίτιδας (εμβόλιο MMR) των παιδιών, των εφήβων και των ενηλίκων που δεν έχουν εμβολιαστεί με τις απαραίτητες δόσεις.**

• **Σύμφωνα με το Εθνικό Πρόγραμμα Εμβολιασμών, παιδιά, έφηβοι και ενήλικες που έχουν γεννηθεί μετά το 1970 και δεν έχουν ιστορικό νόσου πρέπει να είναι εμβολισμένοι με 2 δόσεις εμβολίου για την ιλαρά (με τη μορφή μονοδύναμου εμβολίου ιλαράς ή μικτού εμβολίου MMR).**

Ο Ιατρός Εργασίας

Πολυδωρόπουλος Δημήτρης

